

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
« МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ »

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	126 Інформаційні системи і технології, освітньо-професійна програма Інформаційні управляючі системи та технології
Курс, семестр	Курс 1: денна форма здобуття освіти – семестр 1.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120, із яких: - для денної форми здобуття вищої освіти: лекцій – 24 год., практичних (семінарських) занять - 16 год, самостійної роботи 80 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра інформаційних систем та технологій
Контактні дані розробників	Одарущенко Олег, д.т.н., професор, ауд. 201 (навчальний корпус №2) e-mail: oleh.odarushchenko@pdaa.edu.ua , тел. +380958901431, https://www.pdau.edu.ua/people/odarushchenko-oleg-mykolayovych
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумови відсутні.
Компетентності	Загальні: - КЗ 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; - КЗ 02. Здатність спілкуватися іноземною мовою. - КЗ 03. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). - КЗ 06. Здатність удосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і культурний рівень, будувати індивідуальну траєкторію професійного розвитку й кар'єри. Спеціальні (фахові): - СК 08. Здатність до керування результатами науково-дослідної діяльності та комерціалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності, здійснення їх фіксації та захисту. Програмні результати навчання.

Результати навчання	<p>- РН 01. Відшукувати необхідну інформацію в науковій і технічній літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію.</p> <p>- РН 02. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності.</p> <p>- РН 11. Розв'язувати задачі цифрової трансформації у нових або невідомих середовищах на основі спеціалізованих концептуальних знань, що включають сучасні наукові здобутки у сфері інформацій-них технологій, досліджень та інтеграції знань з різних галузей.</p>
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
<p>При вивченні навчальної дисципліни формуються наступні (soft skills):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Критичне мислення – вміння аналізувати інформацію, ставити під сумнів гіпотези та формулювати логічні висновки. 2. Проблемне мислення – здатність знаходити нестандартні рішення до задач, які вимагають глибокого аналізу та обґрунтування. 3. Увага до деталей – вміння помічати важливі нюанси в математичних формулах, визначеннях та методах розв'язання задач. 4. Наполегливість – здатність не здаватися перед складнощами та працювати над задачами до досягнення результату. 5. Самоорганізація – планування навчального процесу, визначення пріоритетів та ефективне управління часом. 6. Комунікаційні навички – уміння пояснювати складні концепції як викладачам, так і однокурсникам, що сприяє кращому розумінню теми. 7. Аналіз та синтез інформації – здатність розбивати великі проблеми на менші частини (аналіз) і об'єднувати отримані результати для вирішення комплексних задач (синтез). 8. Навички роботи в команді – спільна робота над завданнями та обговорення рішень з колегами під час практичних занять. 9. Гнучкість та адаптивність – здатність швидко адаптуватися до нових математичних методів, змін у навчальних матеріалах або задачах. 	
Мета вивчення навчальної дисципліни	
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни є формування глибокого розуміння ключових методологічних підходів та інструментів, необхідних для ефективного планування, здійснення та аналізу наукових досліджень. Ця дисципліна спрямована на розвиток критичного мислення стосовно вибору методів дослідження, збору та обробки даних, а також розуміння етичних та практичних аспектів наукової роботи. В результаті вивчення студенти матимуть здатність самостійно розробляти наукові дослідження, дотримуючись високих стандартів дослідницької діяльності.</p>	
Програма навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Поняття науки. Основні функції науки.</p> <p>Тема 2. Наука та науково-дослідна діяльність.</p> <p>Тема 3. Організація науково-дослідної діяльності.</p> <p>Тема 4. Методологія та методика наукових досліджень.</p> <p>Тема 5. Методика праці над рукописом дослідження, особливості підготовки та оформлення.</p>
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ.	
<p>Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.</p> <p>Словесні, наочні та практичні методи: лекція; розповідь; пояснення; ілюстрування; вправи; демонстрування; конспектування.</p> <p>Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.</p> <p>Методи формування пізнавальних інтересів: створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти.</p> <p>Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: оперативний контроль; вказування на недоліки, зауваження.</p> <p>Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.</p> <p>Методи усного контролю – опитування.</p>	

Методи письмового контролю: контрольна робота; самостійна робота.	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведні у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	- обов'язковість виконання завдань практичних робіт, самостійної роботи і захист результатів у відведений термін; - за активну участь у науковій роботі за тематикою кафедри, дисципліни, участь у творчих конкурсах і т. ін. можуть нараховуватися додаткові бали; - обов'язковість виконання завдань практичних робіт, самостійної роботи і захист результатів у відведений термін. Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на 25 % нижче за одержаний бал. Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. При виявленні академічного плагіату під час виконання запланованих видів робіт такі роботи не зараховуються та повертаються на доопрацювання зі зниженням загальної оцінки мінімум на 20 %.
- щодо відвідування занять	обов'язковість відвідування занять (неприпустимість пропусків без поважних причин, запізнь і т. ін.);
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	Врахування результатів навчання, отриманих під час неформальної/інформальної освіти та зарахування результатів відбувається згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.
- щодо оскарження результатів оцінювання	Порядок оскарження результатів оцінювання здійснюється згідно процедур, затверджених у Положенні про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні	
1. Про науку і науково-технічну діяльність: Закон України №848-VIII від 31.03.2023 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text (дата звернення 27.08.2025).	
2.Черненко Я.Я. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Київ: ВД «Професіонал», 2024. 208 с.	
3.Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Київ : Видавничий Дім	

«Слово», 2023. 240 с

4. Зацерковний В.І., Тішаєв І.В., Демидов В.К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.

Допоміжні

1. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 254 с.

2. Пілюшенко В. Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення : навч. посібник Київ : Лібра, 2004. 344 с.

3. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. [Чинний від 2016-07-01]. Київ, 2016. 20 с.

4. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. [Чинний від 2015-06-22]. Київ, 2016. 31 с.

5. Google Scholar або Google Академія: пошукова система і некомерційна бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування. URL: <https://scholar.google.com.ua/>. (дата звернення 27.08.2023).

6. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua>. (дата звернення 27.08.2025).

Інформаційні ресурси мережі інтернет

1. Електронна бібліотека ПДАУ. URL: <https://lib.pdaa.edu.ua>.

2. Електронний репозитарій ПДАУ. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080>.

3. Сайт Национальной академии наук Украины. URL: <http://www.nas.gov.ua/ua/main.html>. (дата звернення 27.08.2025).

Реквізити

затвердження

Затверджено на засіданні кафедри інформаційних систем та технологій,
протокол від 01 вересня 2025 № 2

Додаток до силабусу

**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
(Денна форма здобуття освіти F6ICTмд_11)**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				
	Робота на лекціях	Виконання вправ практичних завдань	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи	Разом
Тема 1. Поняття науки. Основні функції науки.	6	6	-	2	11
Тема 2. Наука та науково-дослідна діяльність.	3	6	-	2	11
Тема 3. Організація науково-дослідної діяльності.	3	6	-	2	11
Тема 4. Методологія та методика наукових досліджень.	18	18	-	2	29
Тема 5. Методика праці над рукописом дослідження, особливості підготовки та оформлення.	6	12	6	2	26
Разом балів за темами	36	48	10	10	100

**Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти
(Денна форма здобуття освіти F6ICTмд_11)**

Робота на лекціях

Кількість балів	Критерії оцінювання
2 бали (максимальна)	Здобувач бере активну участь в обговоренні проблемних питань під час лекції, бере участь в опитуванні, веде конспект лекції.
1 бал	Здобувач відповів на питання, але не повному обсязі.
0 балів (мінімальна)	Здобувач не опрацював матеріал з теми, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Виконання вправ практичних завдань

Кількість балів	Критерії оцінювання
5 балів (максимальна)	Здобувач демонструє знання та практичні навички, виконав 100% практичних вправ.
4 бали	Здобувач демонструє знання та практичні навички, виконав 75% практичних вправ.
3 бали	Здобувач демонструє знання та практичні навички, виконав 50% практичних вправ.
2 бали	Здобувач демонструє знання та практичні навички, виконав 25% практичних

	вправ.
1 бал	Здобувач на лабораторному занятті засвоїв лише теоретичні відомості та встановив необхідне програмне забезпечення
0 балів (мінімальна)	Здобувач не опрацював жодного практичного завдання заняття.

Виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
2 бали (максимальна)	Здобувач виконав і захистив 100% вправ самостійної роботи за окремою темою. Додаткові бали можуть нараховуватись за окремі додаткові види робіт (написання тез доповіді, виступ на студентській конференції в межах 5 балів)
1 бал	Здобувач виконав і захистив 50% вправ самостійної роботи за окремою темою.
0 балів (мінімальна)	Здобувач не представив виконане завдання самостійної роботи, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
7 балів (максимальна)	Здобувач навів від 25 до 30 вірних відповідей.
6 балів	Здобувач навів від 21 до 24 вірних відповідей.
5 балів	Здобувач навів від 17 до 20 вірних відповідей.
4 бали	Здобувач навів від 13 до 16 вірних відповідей.
3 бали	Здобувач навів від 9 до 12 вірних відповідей.
2 бали	Здобувач навів від 5 до 8 вірних відповідей.
1 бал	Здобувач навів від 1 до 4 вірних відповідей.
0 балів (мінімальна)	Здобувач навів 0 вірних відповідей.

* *Додаткові бали можуть нараховуватись за окремі додаткові види робіт (написання тез доповіді, виступ на студентській конференції в межах 5 балів)*